

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету управління,
адміністрування та туризму

Євгеній РУДНІЧЕНКО

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Рекреаційна географія

Назва дисципліни

Галузь знань – *J* Транспорт та послуги

Спеціальність – *J3* Туризм та рекреація

Рівень вищої освіти – Перший бакалаврський

Освітньо-професійна програма – Туризм та рекреація

Обсяг дисципліни – 6 кредитів ЄКТС, *Шифр дисципліни* – ОФП.04.

Мова навчання – українська

Статус дисципліни: обов'язкова (цикл фахової підготовки)

Факультет – Управління, адміністрування та туризму

Кафедра – Туризму та готельно-ресторанної справи

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Обсяг дисципліни Кредити ЄКТС	Кількість годин						Форма семестрового контролю			
				Аудиторні заняття				Індивідуальна робота студента	Самостійна робота, у т.ч. ІРС	Курсовий проект	Курсова робота	Залік	Іспит
				Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						
Д	1	2	6	66	32		34		114			+	
Разом ДФ			6	66	32		34		114			1	

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Туризм та рекреація» за спеціальністю *J3* Туризм та рекреація

Програма складена

Підпис(и) автора(ів)

д-р екон. наук, професор Ігор ЖУРБА

Ступінь, вчене звання, Ім'я, ПРІЗВИЩЕ автора(ів)

Схвалена на засіданні кафедри

Туризму та готельно-ресторанної справи

Протокол № 1 від 01.09.2025 р.

Зав. кафедри

Ігор ЖУРБА

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою факультету управління, адміністрування та туризму, Протокол № 1 від 01.09.2025 р.

Голова вченої ради факультету

Євгеній РУДНІЧЕНКО

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

2 ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Посада	Назва факультету	Підпис	Ініціали, прізвище
Завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи, докт. екон. наук, професор	Факультет управління, адміністрування та туризму		Ігор ЖУРБА
Гарант освітньо-професійної програми, канд. екон. наук, доц.	Факультет управління, адміністрування та туризму		Людмила ГРИГОР'ЄВА
Декан	Факультет управління, адміністрування та туризму		Євгеній РУДНІЧЕНКО

3 Пояснювальна записка

Дисципліна «Рекреаційна географія» є однією із фахових дисциплін і займає провідне місце у підготовці фахівців освітнього рівня бакалавра спеціальністю 242 «Туризм і рекреація» за освітньо-професійною програмою «Туризм».

Пререквізити – ОЗП.04 Безпека життєдіяльності, охорона праці та екологічна безпека, ОФП.01 Основи туризмознавства.

Постреквізити – ОФП.06 Організація рекреаційно-екскурсійних послуг, ОФП.09 Спортивний туризм, ОФП.10 Організація бізнесу в туризмі та рекреації, ОФП.11 Організація бізнесу в туризмі та рекреації (курсова робота), ОФП.14 Туристичні ресурси Поділля, ОФП.15 Менеджмент туристичної та рекреаційної діяльності, ОФП.16 Діловодство в туризмі, ОФП.17 Туроперейтинг, ОФП.18 Туроперейтинг(курсова робота), ОФП.19 Маркетинг туризму та рекреації, ОФП.21 Інноваційні технології в туризмі та рекреації, ОФП.22 Міжнародний туризм, ОФП.23 Реабілітаційний туризм, ОФП.24 Виробнича практика (красознавча), ОФП.26 Переддипломна практика, ОФП.27 Кваліфікаційна робота.

Відповідно до **Стандарту вищої освіти** із зазначеної спеціальності та освітньої програми дисципліна має забезпечити:

компетентності. ЗК 03. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК 04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу ЗК 05. Прагнення до збереження навколишнього середовища. ЗК 06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 07. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК 10. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми. ЗК11. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК14. Здатність працювати в команді та автономно. ФК 01. Знання та розуміння предметної області та специфіки професійної діяльності. ФК 02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ФК 03. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій. ФК 05. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів. ФК 06. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного). ФК 8 Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем ФК10. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал. ФК 14. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

програмні результати навчання. ПРН4. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору. ПРН5. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території. ПРН 19 Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань. ПРН20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.

Мета дисципліни. Формування у здобувачів системи знань про сутність, структуру та закономірності розвитку рекреаційної географії, забезпечення теоретичної та практичної підготовки майбутніх фахівців у галузі туризму і рекреації шляхом вивчення закономірностей просторової організації рекреаційної діяльності, типології рекреаційних ресурсів і територій, а також методів їх оцінювання та раціонального використання в умовах сталого розвитку.

Предмет дисципліни. Просторові закономірності формування, функціонування та розвитку рекреаційних територій і територіальних рекреаційних систем, а також взаємодія природних, соціально-економічних, демографічних і культурних чинників у процесі організації рекреаційної діяльності..

Завдання дисципліни. Формування теоретичних знань про рекреаційну географію як галузь суспільно-географічної науки, її понятійно-категоріальний апарат та місце у системі географічних і туристичних дисциплін; ознайомлення з рекреаційними ресурсами (природними, історико-

культурними, соціально-економічними) та закономірностями їх просторового розміщення і використання; вивчення територіальних рекреаційних систем, рекреаційних районів і зон різних ієрархічних рівнів, принципів їх формування та функціонування; опанування методів оцінювання рекреаційного потенціалу територій, рекреаційної ємності та рекреаційного навантаження; формування навичок просторового аналізу рекреаційної діяльності населення, туристичних потоків і рекреаційного попиту; розвиток умінь застосовувати географічні підходи до обґрунтування розвитку рекреації та туризму на національному, регіональному та локальному рівнях; набуття практичних компетентностей у сфері рекреаційного районування.

Результати навчання. Після вивчення дисципліни здобувач має: пояснювати сутність, предмет і завдання рекреаційної географії як складової суспільно-географічної науки; характеризувати рекреаційні ресурси та особливості їх просторового розміщення; оцінювати рекреаційний потенціал територій, рекреаційну ємність і допустиме рекреаційне навантаження; застосовувати географічні методи аналізу для вивчення рекреаційної діяльності населення та туристичних потоків; аналізувати просторову організацію рекреаційної діяльності на локальному, регіональному та національному рівнях; розробляти обґрунтовані пропозиції щодо раціонального використання рекреаційних ресурсів у сфері туризму і рекреації; використовувати принципи сталого розвитку під час планування рекреаційної та туристичної діяльності.

4 Структура залікових кредитів дисципліни

№ п/п	Назва теми	Кількість годин, відведених на:		
		Денна форма		
		Лекції	Лабораторні (практичні, семінарські)	Самостійна робота студента
1	Рекреаційна географія як наука	2	2	7
2	Теоретична база рекреаційної географії	2	2	7
3	Районування в рекреаційній географії	2	2	7
4	Територіальні рекреаційні системи	2	2	7
5	Рекреаційні умови і ресурси	2	2	7
6	Рекреаційні потреби	2	2	7
7	Рекреаційна діяльність	2	2	7
8	Галузева рекреаційна географія	2	2	7
9	Регіональна рекреаційна географія	2	2	7
10	Європейський макрорайон	2	2	7
11	Азійський макрорайон	2	2	7
12	Африканський макрорайон	2	2	7
13	Північноамериканський макрорайон	2	2	7
14	Центральноамерикансько карибський макрорайон	2	2	7
15	Південноамериканський макрорайон	2	2	8
16	Австралійськоокеанійський макрорайон	2	4	8
Години		32	34	114
Разом:		180 (6 кредитів)		

5 Програма навчальної дисципліни

5.1 Зміст лекційного курсу*

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
<i>Четвертий семестр</i>		
1	Рекреаційна географія як наука. Об'єкт і предмет рекреаційної географії. Завдання, методи дослідження рекреаційної географії, зв'язок з іншими науками. Основні поняття рекреаційної географії. Література [1,с.9-14; 2,с.9-22;3,с.7-15 ; 4,с.11-13].	2
2	Теоретична база рекреаційної географії. Аксиоми. Теорії, які використовує рекреаційна географія. Закономірності та принципи рекреаційної географії. Література [1,с.14 - 26; 2,с.25-38; 3,с.15-26; 4,с.13-16].	2
3	Районування в рекреаційній географії. Загальні засади районування. Рекреаційне районування. Рекреаційне районування світу та України. Література [1,с.56-66; 2,с.38 -58; 3,с.167-181; 4,с.16 -17, 31-34].	2
4	Територіальні рекреаційні системи. Системи і комплекси. Територіальні рекреаційні системи. Територіальні рекреаційні системи України і світу Література [1,с.299-310; 2,с.58-66; 3,с.154 -166; 4,с.26 -27].	2
5	Рекреаційні умови і ресурси. Поняття про географічні умови і ресурси. Рекреаційні ресурси. Рекреаційні ресурси України і світу. Література [1,с.91-142; 2,с.73 - 88; 3,с.55 - 152; 4,с.20-26;].	2
6	Рекреаційні потреби. Загальні потреби суспільства. Рекреаційні потреби. Рекреаційні потреби в Україні і світі Література [1,с.26-34; 2,с.88-101; 3,с.26-28;4,с.17-20].	2
7	Рекреаційна діяльність. Діяльність людини. Рекреаційна діяльність. Рекреаційна діяльність в Україні і світі. Література [1,с.26 -42; 2,с.101 -113; 3,с.26 -54; 4,с.17-20].	2
8	Галузева рекреаційна географія. Лікувально-курортне господарство України. Оздоровчо-спортивна діяльність. Пізнавальна рекреаційна діяльність. Розважально-ділова рекреаційна діяльність. Література [1,с.56-72; 2,с.113-158; 3,с.34-54; 4,с.27-31].	2
9	Регіональна рекреаційна географія. Південний рекреаційний район. Карпатський район. Інші рекреаційні райони України (Полісся, Правобережний височинний лісостеп, Лівобережний лісостеповий район, Степовий рекреаційний район). Література [1,с.299-310; 2,с.158-186; 3,с.167-181; 4,с.31-34].	2
10	Європейський макрорайон. Рекреаційно-туристичне господарство країн Європейського макрорайону. Література [1,с.310-323; 2,с.186-202; 3,с.181-192; 4,с.34 -41].	2
11	Азійський макрорайон . Туреччина, Кіпр, Індія, Непал, Таїланд. Література [1,с.310-323; 2,с.202 -237; 3,с.211-222; 4,с.41-45].	2
12	Африканський макрорайон. Єгипет, Південно – Африканська Республіка. Література [1,с.310 – 323; 2,с. 237 – 251; 3,с. 222 -233; 4,с.45 -54].	2
13	Північноамериканський макрорайон. Сполучені Штати Америки, Канада. Мексика. Література [1,с.310 – 323; 2,с.251 – 262; 3,с.192 -211; 4,с.45 -54].	2
14	Центральноамерикансько карибський макрорайон. Рекреаційно-туристичне господарство країн Карибського басейну. Література [1,с.310 -323; 2,с.262-272; 3,с.192- 211; 4,с.45 -54].	2
15	Південноамериканський макрорайон. Бразилія, Аргентина, Чилі, Уругвай. Література [1,с.310 - 323; 2,с.272-283; 3,с.192-211; 4,с.45 -54].	2
16	Австралійсько – океанійський та Антарктичний макрорайони . Австралія,	2

	Нова Зеландія, Антарктида. Література [1,с.299-323; 2,с.283 - 297; 3,с.181- 192; 4,с.45-54].	
Разом:		32

Примітка. * Лекційні заняття плануються по 2 години

5.2 Зміст практичних, (семінарських) занять Перелік практичних занять для студентів денної форми здобуття освіти

№ п/з	Тема практичного / семінарського заняття	Кількість годин
<i>Другий семестр</i>		
1	Рекреаційна географія як наука. Література [1,с.9-14; 2,с.9-22;3,с.7-15 ; 4,с.11-13].	2
2	Теоретична база рекреаційної географії. Література [1,с.14 - 26; 2,с.25-38; 3,с.15-26; 4,с.13-16].	2
3	Районування в рекреаційній географії. Література [1,с.56-66; 2,с.38 -58; 3,с.167-181; 4,с.16 -17, 31-34].	2
4	Територіальні рекреаційні системи. Література [1,с.299-310; 2,с.58-66; 3,с.154 -166; 4,с.26 -27].	2
5	Рекреаційні умови і ресурси. Література [1,с.91-142; 2,с.73 - 88; 3,с.55 - 152; 4,с.20-26;].	2
6	Рекреаційні потреби. Література [1,с.26-34; 2,с.88-101; 3,с.26-28;4,с.17-20]	2
7	Рекреаційна діяльність. Література [1,с.26 -42; 2,с.101 -113; 3,с.26 -54; 4,с.17-20]	2
8	Галузева рекреаційна географія. Література [1,с.56-72; 2,с.113-158; 3,с.34-54; 4,с.27-31].	2
9	Регіональна рекреаційна географія. Література [1,с.299-310; 2,с.158-186; 3,с.167-181; 4,с.31-34].	2
10	Європейський макрорайон. Література [1,с.310-323; 2,с.186-202; 3,с.181-192; 4,с.34 -41].	2
11	Азійський макрорайон. Література [1,с.310-323; 2,с.202 -237; 3,с.211-222; 4,с.41-45].	2
12	Африканський макрорайон. Література [1,с.310 – 323; 2,с. 237 – 251; 3,с. 222 -233; 4,с.45 -54].	2
13	Північноамериканський макрорайон. Література [1,с.310 – 323; 2,с.251 – 262; 3,с.192 -211; 4,с.45 -54].	2
14	Центральноамерикансько карибський макрорайон. Література [1,с.310 -323; 2,с.262-272; 3,с.192- 211; 4,с.45 -54].	2
15	Південноамериканський макрорайон. Література [1,с.310 - 323; 2,с.272-283; 3,с.192-211; 4,с.45 -54].	2
16	Австралійсько – океанійський та Антарктичний макрорайони. Література [1,с.299-323; 2,с.283 - 297; 3,с.181- 192; 4,с.45-54].	2
17	Австралійсько – океанійський та Антарктичний макрорайони. Література [1,с.299-323; 2,с.283 - 297; 3,с.181- 192; 4,с.45-54].	2
Разом:		34

5.3 Зміст самостійної (у т. ч. індивідуальної) роботи

Самостійна робота студентів усіх форм навчання полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до виконання і захисту практичних робіт, виконанні індивідуальних завдань, тестування з теоретичного матеріалу тощо.

Зміст самостійної роботи студентів денної форми здобуття освіти

Номер тижня	Вид самостійної роботи	Кіл-сть годин
<i>Третій семестр</i>		
1	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т1, підготовка до виконання практичного завдання №1	7
2	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т2, підготовка до виконання практичного завдання № 2	7
3	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т3, підготовка до виконання практичного завдання №3	7
4	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т4, підготовка до виконання практичного завдання №4	7
5	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т5, підготовка до виконання практичного завдання №5	7
6	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т6, підготовка до виконання практичного завдання №6	7
7	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т7, підготовка до виконання практичного завдання № 7	7
8	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т8, підготовка до захисту практичного завдання № 8 та підготовка до тестового контролю з тем 1-8	7
9	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т9, підготовка до захисту практичного завдання № 9	7
10	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т10, підготовка до захисту практичного завдання № 10	7
11	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т11, підготовка до захисту практичного завдання № 11	7
12	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т12, підготовка до захисту практичного завдання № 12	7
13	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т13, підготовка до виконання практичного завдання № 13	7
14	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т14, підготовка до виконання практичного завдання № 14	7
15	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т15, підготовка до виконання практичного завдання № 15	7
16	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т16, підготовка до виїзного заняття підготовка до тестового контролю з тем 9-16	8
17	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до підсумкового контролю	8
Разом:		114

6 Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій. Викладання дисципліни поєднує традиційні й інноваційні методи та прийоми навчання. Під час лекцій використовуються, в основному, вербальні методи спільно з інформаційно-комунікативними прийомами ілюстрації навчального матеріалу, широко застосовуються інтерактивні методи активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів.

Практичні заняття проводяться з використанням методів колективного навчання, практикумів тощо.

Основою є предметно-операційний метод навчання. Усі методи навчання спрямовані на набуття студентами складової професійної компетентності щодо глобального туристичного ринку.

7 Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком освітнього процесу.

При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування;
- тестовий контроль теоретичного матеріалу;
- оцінювання результатів роботи на практичних заняттях (розв'язування задач, участь у обговоренні ситуацій, самостійні роботи);

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і підсумкового контролю, який проводиться з усього матеріалу дисципліни за білетами, попередньо розробленими і затвердженими на засіданні кафедри. Здобувач вищої освіти, який набрав з будь-якого виду навчальної роботи, суму балів нижчу за 60 відсотків від максимального балу, не допускається до семестрового контролю, поки не виконає обсяг роботи, передбачений Робочою програмою. Здобувач вищої освіти, який набрав позитивний середньозважений бал (60 відсотків і більше від максимального балу) з усіх видів поточного контролю і не склав іспит, вважається таким, який має академічну заборгованість. Ліквідація академічної заборгованості із семестрового контролю здійснюється у період екзаменаційної сесії або за графіком, встановленим деканатом відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ».

8 Політика дисципліни

Політика навчальної дисципліни загалом визначається системою вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинними положеннями Університету про організацію і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Зокрема, проходження інструктажу з техніки безпеки; відвідування занять з дисципліни є обов'язковим. За об'єктивних причин (підтверджених документально) теоретичне навчання за погодженням із лектором може відбуватись в індивідуальному режимі. Успішне опанування дисципліни і формування фахових компетентностей і програмних результатів навчання передбачає необхідність підготовки до практичних занять (вивчення теоретичного матеріалу з теми, активно працювати на занятті, розв'язувати задачі, брати участь у дискусіях щодо прийнятих рішень при виконанні здобувачами задач).

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт у встановлені терміни, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни. Пропущене практичне заняття здобувач зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється за результатами опитування під час практичних занять, тестування.

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну роботу з дисципліни, має дотримуватися політики доброчесності (заборонені списування, підказки, плагіат, використання штучного інтелекту (без вірного цитування)). У разі порушення політики академічної доброчесності в будь-яких видах навчальної роботи здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати завдання з відповідної теми (виду роботи), що передбачені робочою програмою. Будь-які форми порушення академічної доброчесності під час вивчення навчальної дисципліни не допускаються та не толеруються.

9 Оцінювання результатів навчання студентів у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». При поточному оцінюванні виконаної здобувачем роботи з кожної структурної одиниці і отриманих ним результатів викладач виставляє йому певну кількість балів із призначених робочою програмою для цього виду роботи. При цьому кожна структурна одиниця (робота) може бути зарахована, якщо здобувач набрав не менше 60 відсотків (мінімальний рівень для позитивної оцінки) від максимально можливої суми балів, призначеної структурній одиниці.

Будь-які форми порушення академічної доброчесності не допускаються та не толеруються.

Отриманий здобувачем бал за зарахований вид навчальної роботи (структурну одиницю) після її оцінювання викладач виставляє в електронному журналі обліку успішності здобувачів

вищої освіти. За умови виконання усіх видів навчальної роботи за результатами поточного контролю протягом вивчення навчальної дисципліни, встановлених її Робочою програмою, здобувач денної форми здобуття освіти з навчальної дисципліни, підсумковим контролем для якої є іспит, може набрати до 60 балів (здобувач заочної форми – до 50 балів). Позитивну підсумкову оцінку здобувач може отримати, якщо за результатами поточного та підсумкового контролів набере від 60 до 100 балів. Семестрова підсумкова оцінка розраховується в автоматизованому режимі в інформаційній підсистемі «Електронний журнал» (ІС «Електронний університет») і відповідно до накопиченої суми балів визначається оцінка за інституційною шкалою та шкалою ЄКТС (див. таблицю Співвідношення...), яка заноситься в екзаменаційну відомість, а також до Індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти у 2 семестрі

Аудиторна робота												Контрольні заходи		Семестровий контроль	Разом
<i>Другий семестр</i>															
Практичні заняття (мінімум – 12 контрольних точок)												Тестовий контроль:		Іспит	Сума балів
1-2	3	4-5	6	7	8	9	10-11	12	13	14	15-17	T*1-8	T 9-16		
Кількість балів за вид навчальної роботи (мінімум-максимум)															
3-4	2-4	3-4	2-4	2-4	2-4	2-4	3-4	2-4	2-4	2-4	3-4	4-6	4-6	24-40	
28-48												8-12		24-40	60-100**

Примітка: T* – тема навчальної дисципліни;

**За набрану з будь-якого виду навчальної роботи з дисципліни кількість балів, нижче встановленого мінімуму, здобувач отримує незадовільну оцінку і має її перездати у встановлений викладачем (деканом) термін. Інституційна оцінка встановлюється відповідно до таблиці «Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС».

Оцінювання на практичних заняттях

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів на знання теоретичного матеріалу з теми; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті рішення при розв’язуванні задач; результати самостійних робіт.

При оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти на практичних заняттях викладач користується наведеними нижче критеріями:

Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти

Оцінка та рівень досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей	Узагальнений зміст критерія оцінювання
---	---

Відмінно (високий)	Здобувач вищої освіти глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає логічний виклад відповіді мовою викладання (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення завдань. Здобувач не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки, демонструє практичні навички з вирішення фахових завдань. При відповіді допустив дві–три несуттєві <i>похибки</i> .
Добре (середній)	Здобувач вищої освіти виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання правил, закономірностей тощо. Відповідь здобувача вищої освіти будується на основі самостійного мислення. Здобувач вищої освіти у відповіді допустив дві–три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно (достатній)	Здобувач вищої освіти виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь здобувача вищої освіти будується на рівні репродуктивного мислення, здобувач вищої освіти має слабкі знання структури навчальної дисципліни, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно (недостатній)	Здобувач вищої освіти виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється здобувачеві вищої освіти, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення навчальної дисципліни.

Оцінювання результатів тестового контролю

Кожен з двох тестів, передбачених робочою програмою, складається із 30 тестових завдань. Максимальна сума балів, яку може набрати студент за результатами тестування, складає 6.

Відповідно до таблиці структурування видів робіт за тематичний контроль здобувач залежно від кількості правильних відповідей може отримати від 4 до 6 балів:

Таблиця – Розподіл балів в залежності від наданих правильних відповідей на тестові завдання

Кількість правильних відповідей	1–17	18–22	23–26	27–30
Відсоток правильних відповідей	0-59	60-74	75-89	90-100
Кількість балів	-	4	5	6

На тестування відводиться 30 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в онлайн режимі у Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни. Тестування здобувачів вищої освіти у Модульному середовищі для навчання автоматично оцінюються за критеріями, наведеними у таблиці вище.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю (іспит)

Освітня програма передбачає підсумковий семестровий контроль з дисципліни у формі іспиту, завданням якого є системне й об'єктивне оцінювання як теоретичної, так і практичної підготовки здобувача з навчальної дисципліни. Складання іспиту відбувається за попередньо розробленими і затвердженими на засіданні кафедри білетами. Відповідно до цього в

екзаменаційному білеті пропонується поєднання питань як теоретичного (в т.ч. у тестовій формі), так і практичного характеру.

Таблиця – Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю здобувачів денної форми здобуття освіти (40 балів для підсумкового контролю)

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал (задовільно)	Потенційні позитивні бали* (середній бал) (добре)	Максимальний (високий) бал (відмінно)
Теоретичне питання № 1	6	8	10
Теоретичне питання № 2	6	8	10
Практичне завдання	12	16	20
Разом:	24		40

Примітка. *Позитивний бал за іспит, відмінний від мінімального (24 бали) та максимального (40 балів), знаходиться в межах 25-39 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) іспиту.

Для кожного окремого виду завдань підсумкового семестрового контролю застосовуються критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти, наведені вище (**Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти**).

Таблиця – Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Рейтингова шкала балів	Інституційна шкала (Опис рівня досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни)	
		Залік	Іспит/диференційований залік
A	90-100	Зараховано	Відмінно/Excellent – високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
B	83-89		Добре/Good – середній (максимально достатній) рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
C	73-82		Задовільно/Satisfactory – Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання з навчальної дисципліни
D	66-72		
E	60-65		
FX	40-59	Незараховано	Незадовільно/Fail – Низка запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
F	0-39		Незадовільно/Fail – Результати навчання відсутні

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС визначається в автоматизованому режимі після внесення викладачем результатів оцінювання з усіх видів робіт до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТСу наведеній нижче таблиці.

Семестровий іспит виставляється, якщо загальна сума балів, яку набрав студент з дисципліни за результатами поточного та підсумкового контролю, знаходиться у межах від 60 до 100 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «відмінно/добре/задовільно», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом сумі балів відповідно до таблиці Співвідношення.

10 Питання для самоконтролю результатів навчання

1. Чому рекреаційні витрати перетворилися на витрати першої необхідності?
2. Визначте предмет і об'єкт рекреаційної географії.
3. Що є конкретними об'єктами дослідження рекреаційної географії.
4. Які, на вашу думку, найважливіші завдання рекреаційної географії
5. Дайте визначення поняття "рекреація" та рекреаційні ресурси .
6. Назвіть головні, на вашу думку, риси ТРС.
7. Чому, на вашу думку, не можна отримати цілісної картини рекреаційно-туристичного господарства при вилученні того чи іншого його структурного елемента?
8. Наведіть приклади взаємозв'язків рекреаційного господарства з іншими сферами функціонування суспільства.
9. Яка роль часу в діяльності ТРС і як це впливає на рекреаційну географію?
10. Схарактеризуйте теорію географічного детермінізму.
11. Що вам відомо про наукову течію енвайронменталізму?
12. Назвіть основні положення посибілізму.
13. Представником якої наукової течії був Д. Медоуз? У чому її особливості?
14. Які передумови кінця ХХ ст. викликали появу концепції сталого розвитку?
15. Яка відмінність між законами і закономірностями?
16. Назвіть і охарактеризуйте принципи рекреаційної географії.
17. Що є основою для виокремлення різних регіонів світу?
19. Які природно-географічні основи регіоналізації вам відомі?
20. Чи можуть поєднуватися географічні й історичні чинники в просторово-територіальній диференціації поверхні Землі ?
21. У чому полягає рекреаційне районування?
22. Як впливає географічне положення рекреаційних районів на їх розвиток?
23. Назвіть основні положення, на яких ґрунтується поняття "система".
24. Чим відрізняються системи від комплексів?
25. Дайте визначення територіальній організації..
26. Що таке просторова організація?
27. Дайте визначення територіальної рекреаційної системи.
28. Що є основою утворення галузевих (інтегральних) ТРС?
29. Що є елементами ТРС в Україні і світі?
30. Дайте визначення природних умов та ресурсів.
31. Чому рекреаційну географію цікавлять природні й антропогенні процеси довкілля?
32. Дайте визначення соціальних та економічних умов території.
33. Як відбувається оцінка ресурсів у рекреаційній географії?
34. Чому географічне положення є нині найбільшим ресурсом розвитку?
35. Що є головною властивістю рекреаційних ресурсів?.
36. На які групи поділяються рекреаційні ресурси?
37. Назвіть найважливіші рекреаційні ресурси України.
- 38.. В якій частині світу найбільша територіальна концентрація рекреаційно-туристичних ресурсів?
39. Як і чому нині відбувається перерозподіл іноземних туристів між регіонами світу?
40. Проілюструйте конкретними прикладами науково-інформаційні потреби суспільства.
41. Чому у людей зростає внутрішня психофізичне напруження?
42. Назвіть приклади екстенсивного підходу до реалізації власних рекреаційних потреб.
- 43.. Які рекреаційні потреби жителів великих міст?
44. Чи усвідомлюють ваші близькі необхідність в активному відпочинку?.
45. Назвіть чинники, під впливом яких формуються рекреаційні потреби в Україні.
- 46.. На які групи можна поділити країни світу за рівнем реалізації рекреаційно-туристичних потреб?
47. Як реалізують свої рекреаційні потреби високорозвинуті країни?
48. Які донині рекреаційні потреби у більшій частині людства?
49. Назвіть види життєдіяльності людей та які елементи використовуються у процесі праці?
50. Які види діяльності характерні для відтворювальної життєдіяльності людини?.
51. Дайте визначення рекреаційної діяльності та які її види вам відомі?

52. Який вид рекреаційної діяльності нині переважає у світі і чому?
53. Який вид рекреаційної діяльності нині переважає у світі і чому?.
54. Що ви знаєте про рекреаційну діяльність у межах рекреаційного туризму?
55. Як розвивалося санаторно-курортне господарство у ХХ ст.?
56. Назвіть види оздоровчо-спортивної діяльності, які мають найбільші перспективи в Україні..
57. Поміркуйте, чи зростає пізнавальний аспект у рекреаційній діяльності?.
58. Які перспективи розвитку екологічного туризму в Україні вам відомі?
- 59.Визнач суть пізнавальної рекреаційної діяльності: проблеми та перспективи.
60. Визнач суть розважально-ділової рекреаційної діяльності.
61. Визнач суть регіональної рекреаційної географії: проблеми та перспективи.
62. Чому, на вашу думку, Європа має найбільшу рекреаційну привабливість у світі?
63. На які групи поділяються рекреаційні ресурси Італії?.
64. Назвіть безперечні природні переваги Греції над іншими туристичними державами.
65. Що приваблює туристів на Мальті?
66. Чому в Люксембурзі і Бельгії найбільш розвинутий діловий туризм?.
67. Які чинники сприяють розвитку рекреації та туризму у Туреччині?.
68. Як впливає географічне положення на рекреаційну привабливість Туреччини?
69. Назвіть природні рекреаційні, історико - культурні ресурси Туреччини.
70. Назвіть об'єктивні та суб'єктивні чинники, які сприяли перетворенню Кіпру на світовий центр туризму.
71. Чому так люблять Кіпр європейці і яку економічну політику здійснює уряд країни?.
72. Чому Індія належить до найперспективніших рекреаційно-туристичних країн світу?
73. Охарактеризуйте природні рекреаційні, історико- культурні ресурси Таїланду.
74. Назвіть основні рекреаційні ресурси Єгипту.
75. Які споруди Єгипту належать до "семи чудес світу" і чому?
- 76.. Які чинники сприяють розвитку туризму в США, а які його лімітують?
77. Чому в США туристи залишають більше грошей, ніж у Європі?
78. Назвіть чинники, на яких ґрунтується розвиток внутрішнього туризму в США.
79. Назвіть чинники, які сприяють розвитку рекреації та туризму в Бразилії.
80. Назвіть основні особливості природи, історії, культури Австралійсько – океанійського макрорайону , які є сприятливими для рекреаційного використання.

11 Навчально-методичне забезпечення

Освітній процес з дисципліни «Рекреаційна географія» забезпечений необхідними навчально-методичними матеріалами, що розміщені в Модульному середовищі для навчання MOODLE:

1. Курс «Рекреаційна географія».<https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=5913>
2. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи для здобувачів вищої освіти денної форми навчання з дисципліни «Рекреаційна географія». URL: <https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=5913>

12 Матеріально-технічне та програмне забезпечення дисципліни (за потреби)

Інформаційна та комп'ютерна підтримка: ПК, планшет, смартфон або інший мобільний пристрій, проєктор. Програмне забезпечення: програми Microsoft Office або аналогічні, доступ до мережі Інтернет, робота з презентаціями.

Вивчення навчальної дисципліни не потребує використання спеціального програмного прикладного забезпечення, крім загальноновживаних програм і операційних систем.

13 Рекомендована література

Основна

1. Ємчук Т.В. Рекреаційна географія : навч. посіб. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2025. 332 с.
2. Масляк П.О. Рекреаційна географія: навч. посіб. / П.О. Масляк. — К.: Знання, 2018. — 343 с.
3. Поколюдна М. М. П48 Рекреаційна географія: навч. посібник / М. М. Поколюдна; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х. : ХНАМГ, 2019. – 275 с.
4. Чир Н.В. Рекреаційна географія : навч-метод. посіб. / Н.В. Чир. – Мукачево : вид-во Дишкант С.Я., 2019. – 156 с.

Додаткова

1. Аріон О. В. Рекреаційна географія: парадигми та вектори розвитку: навчально-методичний посібник до спецкурсу для студентів освітнього рівню «магістр» спеціальності 106 - Географія (електронне видання). К., 2023. 93 с.
2. Браславська О. В. Б87 Рекреаційна географія : навч. посіб. / О. В. Браславська. – Вид. 2-ге, допов. і перероб. – Вінниця : ФОП Рогальська І.О., 2020. – 328 с.
3. Гурова Д. Д. Рекреаційна географія: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Д. Д. Гурова, Є. О. Шморгуненко. – Запоріжжя, 2022. – 110 с.:
4. Ковальська Л. В., Пархоменко О. Г. Теоретичні основи рекреаційної географії: навчальний посібник для студентів спеціальності ЖЗ «Туризм та рекреація» вищих навчальних закладів України. Івано-Франківськ: НАІР, 2025. 107 с.

12 Інформаційні ресурси

1. Всесвітня туристична організація. Офіційний сайт. URL: <https://www.untourism.int/>
 2. Всесвітня рада з подорожей та туризму. Офіційний сайт. URL: <https://wttc.org/>
 3. Закон України «Про інноваційну діяльність» від 4 липня 2002 р. №40-IV. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.
 4. Організація економічного співробітництва та розвитку. Офіційний сайт. URL: <https://www.oecd.org/en.html>
 5. Модульне середовище. Режим доступу : <https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=5913>
 6. Електронна бібліотека університету . Режим доступу : http://lib.khmnu.edu.ua/asp/php_f/plage_lib.php.
- 3 Репозитарій ХНУ. Режим доступу : <https://library.khmnu.edu.ua/#>.

Опис дисципліни (анотація)
Рекреаційна географія

Тип дисципліни	Обов'язкова
Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Мова викладання	Українська
Семестр	2
Кількість встановлених кредитів ЄКТС	6
Форми навчання, для яких викладається дисципліна	Денна

Результати навчання. Після вивчення дисципліни здобувач має: пояснювати сутність, предмет і завдання рекреаційної географії як складової суспільно-географічної науки; характеризувати рекреаційні ресурси та особливості їх просторового розміщення; оцінювати рекреаційний потенціал територій, рекреаційну ємність і допустиме рекреаційне навантаження; застосовувати географічні методи аналізу для вивчення рекреаційної діяльності населення та туристичних потоків; аналізувати просторову організацію рекреаційної діяльності на локальному, регіональному та національному рівнях; розробляти обґрунтовані пропозиції щодо раціонального використання рекреаційних ресурсів у сфері туризму і рекреації; використовувати принципи сталого розвитку під час планування рекреаційної та туристичної діяльності.

Зміст навчальної дисципліни. Рекреаційна географія як наука. Теоретична база рекреаційної географії. Районування в рекреаційній географії. Територіальні рекреаційні системи. Рекреаційні умови і ресурси. Рекреаційні потреби. Рекреаційна діяльність. Галузева рекреаційна географія. Регіональна рекреаційна географія. Європейський макрорайон. Азійський макрорайон. Африканський макрорайон. Північноамериканський макрорайон. Центральноамерикансько-карибський макрорайон. Південноамериканський макрорайон. Австралійсько-океанійський та Антарктичний макрорайони.

Пререквізити – ОЗП.04 Безпека життєдіяльності, охорона праці та екологічна безпека, ОФП.01 Основи туризмознавства.

Постреквізити – ОФП.06 Організація рекреаційно-екскурсійних послуг, ОФП.09 Спортивний туризм, ОФП.10 Організація бізнесу в туризмі та рекреації, ОФП.11 Організація бізнесу в туризмі та рекреації (курсова робота), ОФП.14 Туристичні ресурси Поділля, ОФП.15 Менеджмент туристичної та рекреаційної діяльності, ОФП.16 Діловодство в туризмі, ОФП.17 Туропереїтинг, ОФП.18 Туропереїтинг(курсдова робота), ОФП.19 Маркетинг туризму та рекреації, ОФП.21 Інноваційні технології в туризмі та рекреації, ОФП.22 Міжнародний туризм, ОФП.23 Реабілітаційний туризм, ОФП.24 Виробнича практика (красназнавча), ОФП.26 Переддипломна практика, ОФП.27 Кваліфікаційна робота.

Запланована навчальна діяльність: Мінімальний обсяг навчальних занять в одному кредиті ЄКТС навчальної дисципліни для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за денною формою здобуття освіти становить 10 годин.

Форми (методи) навчання: лекції (з використанням методів проблемного навчання і візуалізації); практичні заняття (з використанням практикумів); самостійна робота (опрацювання теоретичного матеріалу).

Форми оцінювання результатів навчання: виконання практичних завдань; письмове та усне опитування (тестування), контрольна робота.

Вид семестрового контролю: іспит

Навчальні ресурси:

1. Ємчук Т.В. Рекреаційна географія : навч. посіб. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2025. 332 с.
2. Масляк П.О. Рекреаційна географія: навч. посіб. / П.О. Масляк. — К.: Знання, 2018. — 343 с.
3. Поколюдна М. М. П48 Рекреаційна географія: навч. посібник / М. М. Поколюдна; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х. : ХНАМГ, 2019. – 275 с.
4. Чир Н.В. Рекреаційна географія : навч-метод. посіб. / Н.В. Чир. – Мукачево : вид-во Дишкант С.Я., 2019. – 156 с.
5. Модульне середовище для навчання MOODLE. Доступ до ресурсу: : <https://msn.khmn.edu.ua/course/view.php?id=5913>.
6. Електронна бібліотека університету . Режим доступу : http://lib.khmn.edu.ua/asp/php_f/p1age_lib.php.

Викладач: д-р екон. наук, професор Ігор ЖУРБА.